

De stillar hyresgästernas läshunger

En vinterlördag i Smedjebacken träffar vi **tre verkliga entusiaster**. En av dem fick en idé för några år sedan. Den handlade om böcker. Du kan också skapa ett bibliotek i tvättstugan.

*TEXT LENA MATSSON FOTO HASSE ERIKSSON

➔ **Skratt och stolthet** lyser från Eva Långberg, Marie Larsdotter och Sibylla Nygren när vi besöker de numera tre tvättstugebiblioteken i Smedjebacken tillsammans.

Vi börjar i Morgårdshammar, på Malmvägen 6. Det är luftigt här numera på fler än ett sätt; vintervinden tar i över de öppna ytor där det förut stod hyreshus.

I mangelrummet står ljusa bokskåp mitt emot en läsfätöjl. Här finns kokböcker, de nyaste deckarna och en mängd ljudböcker. Urvalet gjordes efter en enkät med hyresgästerna och det här är verkligen ett bibliotek med etiketter och en pärm att skriva upp sina lån i.

– Det är viktigt att det är snyggt och fint, det ska vara lockande att öppna och ta fram en bok. Och vi har faktiskt inte haft något som helst svinn. Inget har försvunnit! säger Marie nöjt.

Kvinnan som fick idén till att öppna bibliotek i tvättstugor var Eva Långberg på ABF Finnmark. Hon hade varit på kurs i Stockholm och på tåget hem funderade hon på böcker, läsning och vad hon skulle kunna hitta på för att underlätta för flera att gå in i böckernas värld.

Eva tog kontakt med Marie Larsdotter på biblioteket i Smedjebacken och de spanade, planerade och sökte pengar från Kulturrådet

De ville sprida läsandet och få dem

FLERA OLIKA BIBLIOTEK

I Smedjebacken har Smedjebackens bibliotek, ABF Finnmark, Länsbibliotek Dalarna och Hyresgästföreningen tre tvättstugebibliotek med olika utbud av böcker.

PÅ MALMVÄGEN finns nya böcker, deckare, kokböcker och talböcker.

PÅ MALMGATAN finns böcker på lätt svenska, böcker med stor stil och många barnböcker.

PÅ HOVSLAGARGATAN hittar man många böcker med fokus på hembygden. Här är även Hembygdsföreningen engagerad.

som inte läste att läsa och underlätta för dem vill läsa men som har svårt med orden för att de är på ett främmande språk eller för att bokstäverna är för små.

– Och så tänkte jag på att eftersom vi ville sprida böckerna bland hyresgäster så borde ju Hyresgästföreningen vara med och i Smedjebacken är ju Hyresgästföreningen lika med Sibylla Nygren! säger Eva.

Tvättmaskinerna dunkar tryggt vägg i vägg men den vars kläder snart är rena syns inte till. Vi åker mot centrum till

Malmgatan. Här har tiden också tagit spår. Tvättstugan, med biblioteket direkt i entrén, var tidigare botten på ett numera rivet hus. Det här är det största biblioteket för här bor flest hyresgäster. Många kommer från andra länder så här är inriktningen böcker på lätt svenska och barnböckerna är påfallande många.

Böckerna finns också här i bokskåp, monterade av Marie själv. Bra bibliotekare bygger bäst!

Pengarna från Kulturrådet har använts till att köpa böcker och vissa personalkostnader har också täckts. Hyresvärden kommunala Bärkehus bjuder på hyran och Marie och Sibylla tittar till regelbundet men biblioteken vilar på tilltro. Den bulliga skinnsoffan där man kan bläddra och läsa har tidigare stått hemma hos Eva. Hon klappar litet på den när hon berättar det.

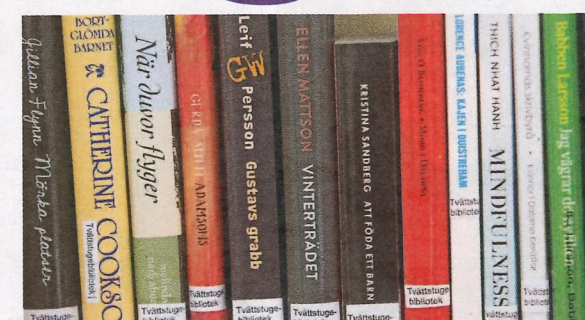
I februari i fjol invigdes det senaste biblioteket av Sibylla med flera. Det finns på Hovslagargatan.

Marie kallar det en verklig succé, men där kommer vi inte in, den som tvättar har satt sin kolv i ytterdörren. Här finns litteratur med stark hembygdsprägel och en hel del verk av ortens son Werner Aspenström.

Vi suckar litet tillsammans över att inte ha fått träffa några hyresgäster. Jag tänker att de nog var hemma i värmen och läste. ☺

Boktrio. Sibylla Nygren, Hyresgästföreningen i Smedjebacken, Marie Larsdotter, bibliotekschef och Eva Långberg från ABF Finnmark i tvättstugebiblioteket på Malmgatan.

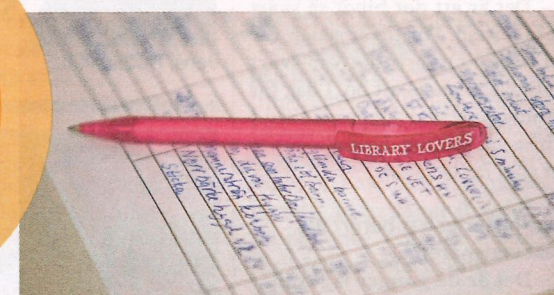
Special. Böckerna i de tre biblioteken är inköpta speciellt för att locka hyresgäster till läsning.

Rester. När höghus revs på Malmgatan sparades husets botten och är nu tvättstuga och bibliotek.

Bok och byk

1. Tvättstugebiblioteken i Smedjebacken har stöd av Kulturrådet och har egna nyinköpta böcker.
2. Ring din värd och/eller Hyresgästföreningen om du vill starta ett spontanbibliotek med begagnade böcker i din tvättstuga.

Kärlek. Den som lånar en bok skriver upp sig i en pärm med biblioteksälkarnas rosa penna.

Böcker om tvättstugor

➔ **TILDA I TVÄTTSTUGAN** av Linda Pelenius. Barnbok om strumpmonster och snurriga maskiner.

➔ **DEN SOM INTE TAR BORT LUDDET SKA DÖ** av David Batra. Käserier om vad svenskar retar sig på.

➔ **TVÄTTSTUGAN: EN SVENSK HISTORIA** av Kristina Lund. Kulturhistoria om den gemensamma tvättstugan.

"Språglädje, fantasi och integration. Det är svårt att tänka sig något viktigare."
Länsbibliotek Dalarna

Populäraste böckerna

1. Jag är Zlatan Ibrahimovic, skriven av Zlatan själv och David Lagercrantz och bearbetad till lätt svenska är en av de mest utlånade böckerna på tvättstugebiblioteken i Smedjebacken.
2. Körkortsboken, teoriboken för körkortsutbildningen, på lätt svenska lånas också ofta. När den först kom in grät en man av glädje över att kunna få låna den helt gratis i sin egen tvättstuga.

Andras erfarenheter

- ➔ I Iggesund startade Hyresgästföreningen och Hudiksvallsbostäder Norrlands första spontanbibliotek i en tvättstuga.
- ➔ "Det vi har lärt oss är att det måste vara omsättning på böckerna, annars stannar det av och färre lånar", säger Åsa Persson, bokkonsulent på Hudiksvallsbostäder.
- ➔ "Men många har ju en kasse böcker hemma och kan ställa dit nya", tillägger Åsa Persson.

"Det är ett jättebra initiativ! Böcker ska finnas där människor finns".
Ulf Lundén,
kulturredaktör

MELLANSVERIGE / GÄVLEBORG

Tipsa oss!

DIN LOKALA REDAKTION

REDAKTÖR
Lena Mattsson
Gävle-Dala
010-459 13 52
lena.mattsson@hemhyra.se

REDAKTÖR
Anna Rytterbrant
Örebro-Värmland
010-459 16 01
anna.rytterbrant@hemhyra.se
REDAKTÖR
Monika Steczko
Mälardalen
010-459 13 73
monika.steczko@hemhyra.se